
NOTAT

Til:	Folketingets Europaudvalg	J.nr.:	500.K.1-3
Fra:	Udenrigsministeriet	Dato:	28. november 2005
Emne:	Udvalgsspørgsmål nr. 16: Anvendelsen af det danske forsvarsforbehold		

Spørgsmål nr. 16: Som opfølgning på besvarelsen af udvalgsspørgsmål nr. 15 ad EEU alm. del af 9. november 2005, bedes ministeren udarbejde et notat, der angiver, hvor mange gange det danske forsvarsforbehold har været anvendt i forbindelse med operationer under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, og som tillige præciserer i hvilke situationer det er sket.

Svar: Som anført i besvarelsen af udvalgsspørgsmål nr. 15 af 9 november 2005 er Danmarks forvaltning af forsvarsforbeholdet beskrevet i Folketingets publikation ”EU’s fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik – fra erklæringsdiplomati til militær krisestyring” fra april 2005. Som det fremgår af publikationen, har det danske forsvarsforbehold været anvendt i forbindelse med EU’s iværksættelse af militære operationer. Det drejer sig om:

- EU’s militæroperation i Makedonien (Concordia) i 2003
- EU’s militæroperation i Den Demokratiske Republik Congo (Artemis) i 2003
- EU’s militæroperation i Bosnien-Hercegovina (Althea) i 2004

Hertil kommer, at forbeholdet blev anvendt i juni 2005 i forbindelse med den fælles aktion om støtte til den Afrikanske Unions mission i Darfur i Sudan, der ud over civile elementer også indeholder en klart adskilt militær del. Som nævnt i besvarelsen af udvalgsspørgsmål nr. 15 af 9. november 2005 fremgår det af retsaktens ordlyd, at Danmark som følge af forsvarsforbeholdet ikke er omfattet af den militære del.

Endelig kan det oplyses, at der under Maastricht-traktaten var tale om, at Danmark anvendte forsvarsforbeholdet i alle tilfælde, hvor retsakter blev vedtaget med hjemmel i artikel J.4. stk. 2, der omhandlede inddragelse af WEU, idet denne bestemmelse netop henviser til afgørelser og aktioner med indvirkning på forsvarsområdet. Konsekvensen heraf var, at aktivering af forbeholdet i disse tilfælde er sket, uden at der er taget konkret stilling til indholdet af beslutningen. Derved kunne forbeholdet – under Maastricht-traktaten – også ramme civile operationer. Forbeholdet blev således bl.a. påberåbt i 1998 og 1999 i forbindelse med en EU-beslutning om udvidelse af en WEU-politmission i Albanien. Der henvises til kapitel 7 i DUPI’s udredning fra 2000: ”Udviklingen i EU siden 1992 på de områder, der er omfattet af de danske forbehold”.

Udenrigsministeriet